

ÅRET

2018, ett år som troligen kommer att gå till historien för den otroligt varma och långa sommaren. Ordet klimatångest blev också ett allmänt känt ord inte bara bland fackfolk utan bland allmänheten. För familjens del blev hösten bland det mest struliga vi varit med om. Allt som kunde gå åt pipan gjorde det. Och lite till.

I början av sommaren (eller kanske ska man säga våren) var det bara underbart med de fantastiska badmöjligheterna som öppnades redan i maj. Mot slutet av sommaren hade sjöns vattennivå sjunkit så pass mycket att det inte var någon idé att bada hos oss. Det dröjde till långt in på hösten innan vattenståndet hade blivit mer normalt. Rekordet 34 grader i luften gjorde också att det var tufft för en norrbottning (Sonia). Långt om länge fick vi igång kylningen från vår luft/luftvärmepump (HG fixade). Det behövdes en del tänk utanför boxen, men löstes med ett kylblock (!) på den termostat som stänger av eltilförseln när det blir för hög temperatur inomhus.

Asfalten ute på vår väg smälte så att det vissa dagar var som att köra i tuggummi. Som boende på landet kändes också oron, både för egen del

(skulle hästmaten räcka för vintern) och för bönderna som ska leva på avkastningen.

I och med de långa perioderna med sol, gav sol-elsanläggningen betydligt mer utbyte än året före. Tre månader låg värdena på 1000 kWh eller mer och elverket var skyldiga oss pengar för levererad el långt in på hösten. Totalt fick vi ut 5,6 MWh.

I och med den varma sommaren fick Tassa lära sig simma ordentligt. Förra året blev det mest test några gånger då och då, men nu blev det bad nästan dagligen. Inte något som direkt tilltalade henne, men simtekniken blev allt bättre under sommaren. Det blev även en del kajakåkning med Tassa. Att åka enmanskajak med henne blev bra vingligt, så det testade Sonia bara en gång. Men dubbelkajaken gick bra, utom en gång då hon testade att kliva upp på durken och svisch åkte av kajaken. Lite panik för matte först, då hon såg henne simma in mot vassen, men Tassa vände på inkallning och eftersom hon hade flytväst då så var det bara att dra upp henne.

Tassa har också genomgått en mentaltest i höstas. Allt var helt OK att utsättas för, skramlande tunnor, farliga gubbar och annat - utom skottet. Då

Knölsvanar i Fysingen

Det blev en ordenlig vinter som gav lite fina skridskoisar. Sommaren blev varm med mycket bad och hästarna fick äta en hel del löv för att dryga ut maten.

åkte humörpinnen (svansen) ner, men så farligt är det nog inte - hon klarar pangandet från bubbelvin utan att bli alltför rädd. Vi provade också att ställa ut Tassa två gånger på inofficiella tävlingar. Det blev hederspris, men hon blev slagen av sin mamma.

Hösten har varit tuff på många sätt och vis. Sonia fick ta bort sin gamla häst Blida, Tassa var ganska allvarligt skadad (men det blev bra), bredbandet har trasslat nästan hela hösten och badrummet blev trasigt alldeles före jul. Antagligen måste vi bygga om hela badrummet och då stå utan dusch under några månaders tid. Antagligen kan det nog lösas genom någon byggbod med faciliteter, men det vet vi inte ännu eftersom försäkringsbolaget ännu inte har hunnit titta på ärendet.

En natt fick HG söka akut för ihållande magsmär-
tor. Efter långt tänk från läkarna, så var det nog ett gallstensanfall. Och HG som inte har någon gallblåsa kvar? En preliminär undersökning med MR-kamera visade att det fanns en sten inne i gallgångarna. Den plockades bort i augusti, men man hade sett något som inte var önskat på bilderna och det blev skiktröntgen. Den bekräftade att det fanns sannolika förstadium till cancer i bukspottkörteln. Den del av körteln som var påverkad skulle tas bort på NKS Huddinge, ett av fem sjukhus i Sverige som gör så pass avancerad kirurgi.

12 november skedde operationen och det städades samtidigt upp i gallgångarna, eftersom de hittat flera stenar som Danderyd missat. Dessutom – mindre kul – hittades tidig cancer och man blev då tvungen att ta bort hela bukspottkörteln. Dessutom togs mjälte, tolvfingertarm och lymfkärl bort. En väldigt avancerad operation alltså. Det medförde dessutom att HG nu har diabetes motsvarande typ 1, samt måste äta enzympreparat som ersättning för de enzymer som bukspot-

Hans-Georg är uppkopplad på Huddinge sjukhus.

Äppelblomning och skörd var enastående i år.

tkörteln levererat. På kvällen efter operationen fick HG plötsligt hjärtrusning, men en sköterska var snabbt framme och bankade på bröstet för att få hjärtat på bättre tankar. Inte så kul alltså.

Efter en vecka på Huddinge blev det Furuhöjdens rehabilitering. Läkaren på Huddinge sa att han ville ha iväg HG så snabbt som möjligt. Läkning och återhämtning hade gått helt enligt instruktionsboken, och han sa att ”det finns saker på ett sjukhus du inte bör träffa”. Han menade då antagligen sjukhussjuka i olika former. Under veckan på Furuhöjden fick HG lära sig mäta blodsocker och att ta insulinsprutorna. Även dosering av enzymampuller stod på programmet. Att lära sig det var betydligt knepigare än att ta en spruta.

Hem från Furuhöjden efter ytterligare en vecka och rehabilitering hemma. HG trött som attan, men återhämtningen går framåt. Vi vet inte när det blir helt bra, ett orosmoln är att det kan komma att behövas cellgiftsbehandling också.

SUNDBY NATURHUS

Efter ett intensivt år 2017 och början av 2018 kunde så Björn och hans familj flytta in i huset vid påsk. Det återstår en del att göra, men de förefaller vara väldigt nöjda med huset och det känns roligt att ha bägge barnfamiljerna på nära håll.

Det finns mer att läsa på www.sundbynaturhus.se.

Saga och Lova njuter i växthuset i Sundby naturhus. Ekorrar tillhörde faunan i år i naturhuset (i garaget).

TOMTFÅGLAR OCH ANNAT

Med nöd och näppe kom vi upp i 100 tomtarter 2018. Det var några mindre vanliga andfåglar som räddade situationen, snatterand och bläsand. I bägge fallen var det fjärde gången vi haft dem på tomtlistan. Inga nya arter i år.

FÖRENINGSLIV

HG är fortfarande med i styrelserna för Angarngruppen och hembygdsföreningen, och sjunger i kyrkokören som under året växt till ungefär 25 sångare. Det ger en hel del möjligheter att sjunga saker som kören varit för liten för tidigare. En lång förkylning i oktober gjorde sjungandet problematiskt och en dubbelkonsert gjorde HG näst intill röstlös. När detta väl släppte var det dags för operation. Efter det har föreningsliv och kör fått vila. Förhoppningsvis kommer det igång igen i januari. HG hoppas kunna vara med i en Bach-konsert i mars.

HÄSTLIV

Den torra sommaren gjorde att vi fick byta hagar ofta för att utnyttja den tillväxt som trots allt kom efter hand. Men under perioder i sommar, provade jag med att mata med lövfoder. Det var något som hästarna älskade och särskilt sälj var populärt. Här fick vi hjälp med sågning (av fina ungdomar, barn och barnbarn) så både ved, utsikt och lövfoder fixades på en gång. Jag provade också att torka lövfoder och se om det gick att fodra med det. Det gick bra, fodret torkade ju fort i solhettan och hade man bara haft större möjligheter att lagra hade det varit en möjlighet för åtminstone islandshästar. Men det är arbetskrävande. En omgång testade jag också att fodra med bladvass, vilket nog var mer tveksamt. Det var svårt att slå vassen och större delen av de grova nedre delarna av stråna var ointressanta för hästarna. Så det var ännu jobbigare.

Ida leder farmor som sitter på hästryggen. Till höger åker Tindra på kurs.

Ett litet collage med bilder på Blida. Tindra medverkar också ibland.

Eftersom betet sinade i olika hagar efter hand, så excellerade Tindra i att ta sig ut från olika hagar. Den enda hagen där hon inte gjorde några utbrytningsförsök var hagen vid Torpet intill oss.

I augusti åkte Tindra på kurs med Ulrika, vilket även kändes bra för Sonia.

Under året så har Johan och Malla hjälpt mig med hästarna och ridit en gång i veckan. Så bra att få hjälp att hålla igång hästarna.

I mitten av oktober så slutade Blidas liv, antagligen i akut tarmvred, så det var ingen tvekan att ringa det hemska samtalet. Men så här vid årsskiftet så saknar jag verkligen fortfarande Blida, men är samtidigt så glad för allt det roliga vi har haft tillsammans och inte minst tillsammans med barnbarnen och särskilt med Lova. Tindra har under detta år vuxit till sig (mentalt) och blivit mycket mer lätthanterad (även om vi fortfarande har problem att hitta tölten) eller om det är matte som har? Men på årets sista ridtur bjöd hon på jättefin tölt på vallarna.

SLÄKTFORSKNING

Släktforskningen tuffar på. Som ättling till Gustav I Eriksson Vasa har HG fått fylla i ett formulär för en släktbok som ska publiceras under året. Det är genom Johan III som släktskapet går. Ett litet problem är släktskapet i Finland. Det finns precis hur många avlägsna släktingar där som helst. Och motsvarande antal släktträd. Träffarna på pappas sida är desto mer intressanta.

Inte så många, men uppenbarligen kopplingar till värmländska svedjefinnar. Det finns en nära släkting från Östergötland som borde vara tredjekusin eller möjligen fjärdekusin, men det är omöjligt att hitta den gemensamma länken. Tar upp trådarna med jämna mellanrum, men kommer liksom aldrig fram. Har hittat länken till någon av släktens utvandrare också. Landskrona var utgångspunkt. Har också många utvandrare i Kisatrakten och nordöstra Småland, men det är för mastigt att ta i ännu.

Då är det roligare att konstatera, att både Sonia och HG har skotska anor. HG genom ätterna Douglas och Erskine, Sonia genom Stewart. Vi har följaktligen skaffat varsin scarf och var sitt whiskyglas med ätternas tartans. Det visar sig till och med att vi har en gemensam ana 19 generationer tillbaka, Robert Stewart vars far var kung Robert II av Skottland. Då är vi nere på 1400-talet. HG är också vallonättling på flera vägar.

2012 gjorde vi en resa i Sonias gamla hemtrakter i Oviken, Jämtland och besökte bl.a. Sonias mormors mormors hem. En person vi träffade där har nu tagit DNA-prov och visade sig vara fjärdekusin till Sonia. Har också hittat en amerikanska som har sin ana i Sonias mormors mormors mor. Men otroligt mycket jobb återstår att göra – det här är något man aldrig blir klar med.

ARBETE

Under året har Sonia fyllt pension (65 år) och trappat ned lite grann och arbetat ungefär halvtid på företaget. Förhoppningen är väl att fortsätta

Fyra arbetsvilliga ungdomar, Zubeid, Ali, Ramin och Mohammad.

arbeta även i fortsättningen, men på lite lagom nivå och helst med extra rolig inriktning.

Exploateringsstrycket är fortfarande stort i Stockholmsområdet även om det börjar komma signaler om att det är en avmattning på bostadsmarknaden. Så flera av projekten vi arbetat med har varit värdering av naturvärden av kommande exploateringsområden. Det gäller små kvarvarande grönområden i Hägersten längs Folkparksvägen och Telefonplan för Stockholmshem, landsbygd med övergivna åkrar som Sigtuna stadsängar och små restområden i Valentuna för Structor, en nedlagd orgelfabrik för Svenska kyrkan, ett område på Ljusterö för en privat markägare samt gamla industriområden nära Liljeholmen som underkonsult till Friman Ekologikonsult. Några bilder nedan visar hur några områden ser ut idag.

I naturreservatet Flaten har vi arbetat som underkonsult till Landskapslaget med en helt annan typ av projekt. Målet har varit att göra reservatet mer tillgängligt men så att de ekologiska värdena ändå ska bevaras/utvecklas (min roll). På våren och en del av sommaren var det att se över möjligheterna att utveckla stigarna och rastplatserna på Ekudden. Vi lämnade förslag till flera nya rastplatser som ska lyfta fram bl.a. de kulturella värdena med bl.a. gamla ruiner men förhoppningsvis också finns det kanske också möjligheter att slåtttra kring en av de föreslagna platserna. Det skulle vara intressant att se hur det skulle kunna utveckla sig. Men allra finast skulle det vara att få se hur förslaget till stig längs stranden kan bli. Det skulle verkligen kunna bli en fin upplevelse.

Under hösten arbetade vi med att se över hur fyra olika förslag till slingor på andra ställen i reservatet kan utvecklas. Även här är Sonias insats ringa men det har varit roligt att följa med i projektet och tycka till. Fyra olika slingor finns nu till förslag med var de behöver i form av upprustning, nydragning, skyltar och annan märkning. Slingorna har väldigt olika karaktär, Flaten runt med utsikt över sjön på flera ställen, en slinga vid Orhem som visar på kulturvärdena och en slinga som istället som visar det trolska naturvärdena och till sist en slinga som går längs Drevvikens strand.

Sonia och H-G

Ekologerna på Sjöbacken

Till vänster - orgelfabriken i Knivsta. I mitten och till höger - industriområdet Lövholmen.

Ett Gott 2019 till er alla!

Hemsidor

Hans-Georg <http://www.conec.se/HGW/>

Sonia <http://www.conec.se/sonia>

CONEC <http://www.conec.se>

Sjöbacken <http://www.conec.se/sjobacken>

Adress: Sjöbacken, Svista 17, 186 97 Brottby
08 - 510 104 31 (bostaden), **08 - 510 109 55** (Conec)

Om du vill e-posta till oss:

Sonia: sonia.wallentinus@conec.se

H-G: hgw@conec.se

Sjön Flaten där vi arbetade med två projekt i år, tillsammans med Landskapslaget.